

потреб громадян у сучасній юридичній освіті та реалізація права на працю за здобутою спеціальністю, повне забезпечення потреб органів державної влади, правоохоронних органів, інших сфер юридичної практики у фахівцях-юристах[2].

Перед вітчизняною юридичною освітою стоять важливі завдання професійного відбору абітурієнтів, що полягає у вивченні їх якостей з точки зору придатності для майбутньої професії і виявленні потенційних можливостей подальшого професійного розвитку; забезпечення засвоєння студентами (слушачами) загальнонаукових, фундаментальних та спеціальних правових знань, формування правової та політичної культури, юридичного мислення, сучасного праворозуміння; прищеплення вмінь, навичок юридичної роботи, знань про особливості діяльності юридичних установ, органів, сприяння втіленню загальнотеоретичних положень у практику юридичної діяльності; удосконалення юридичної кваліфікації, забагачення форм та методів роботи, узагальнення практичного досвіду для задоволення потреб розвитку суспільства.

Серед основних принципів юридичної освіти необхідно зазначити наступні: безперервність та поступове ускладнення навчального процесу (тобто кожна навчальна дисципліна є логічним продовженням попередньої, ускладнення процесу навчання виявляється у поступовому переході від засвоєння первинних понять про державу та право (дефініції держави, права, правої норми і т.п.) до розгляду концепцій права, сучасних проблем юридичної науки); поєднання загальних та спеціалізованих знань у процесі навчання (всім студентам юридичних закладів даються знання, необхідні для юриста будь-якого профілю, які складають базову основу юридичної освіти, а з урахуванням характеру майбутньої спеціалізації випускників, їхні знання цілеспрямовано поглинюються у відповідних галузях права); поєднання теоретичного та прикладного у юридичному навчанні (наближення юридичного навчання до життєвих реалій, у вирішенні конкретних ситуацій за допомогою та урахуванням фундаментальних досліджень сучасної юридичної науки); творчий підхід до розв'язання наукових проблем та практичних ситуацій[3].

Актуальними для українського суспільства є принципи гуманізму, демократизму, незалежності освіти від політичних партій, науковості, комплексного підходу, вимогливості, періодичності контролю та інші. На сучасному етапі завдання юридичної освіти полягають у тому, щоб надати студентам повноцінні якісні юридичні знання з навчальних дисциплін в обсязі програми, прищепити їм навички умілого застосування

теорії на практиці, сформувати у студентів переконаність у тому, що із закінченням навчального закладу не закінчується процес пізнання і тільки безперервне удосконалення своїх знань, забагачення їх досягненнями теорії та практики приведе до успіху у їх подальшій професійній діяльності.

Юридична освіта займається підготовкою кадрів для юридичної науки. Тому поряд з випуском фахівців, необхідно дбати про виховання з числа обдарованих студентів, осіб, котрі здібні до наукової праці. Перед вітчизняною юридичною науковою та правовою освітою стоять завдання вивчення та сприйняття позитивного зарубіжного досвіду в організації правничого навчання, встановлення та підтримки творчих зв'язків з провідними світовими науковими установами і навчальними закладами[4].

Література

1. Копиленко О.Л. Наукові засади розвитку юридичної освіти / О.Л. Копиленко // Правова держава. – К., 2006. – Вип.17. – С. 512 – 515.
2. Зайчук О.В. Теорія держави і права. Академічний курс: підручн. / О.В. Зайчук, Н.М. Оніщенко. – К. : Юрінком Інтер, 2006. – 688 с.
3. Плавич В.П. Розвиток системи освіти України в контексті Болонського процесу: навч. посіб. / В.П. Плавич. – Одеса: Астропrint, 2005. – 253 с.
4. Цвік М.В. Про сучасне праворозуміння / М.В. Цвік // Вісник Академії правових наук України. – 2001. – № 4(27). – С. 313.

УДК 342-053.67"313"(043.2)

Кирилюк О.О.,
студентка

Інститут аерокосмічних систем управління,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Макеєва О. М., старший викладач

ПРАВОВА КУЛЬТУРА МОЛОДІ: СУЧASNІЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Характеризуючи сучасну українську політико-правову дійсність, не можна уникнути невітшого висновку щодо недостатності рівня правової свідомості та правової культури членів суспільства. Правова культу-

ра – це система правових знань, а також поглядів, переконань щодо важливості та соціальної цінності права, на якій засноване позитивне ставлення особи до права, законності, правопорядку, ретельне виконання правових приписів внаслідок впевненості у доцільноті й необхідності неухильного дотримання вимог законів та інших нормативно-правових актів. У структурі правової культури чітко виокремлюються такі компоненти, як право, правосвідомість, правові відносини, правомірна поведінка, правові знання, погляди, переконання і почуття, законність і правопорядок, державно-правові інститути, юридичні акти [1, с. 14].

Поза сумнівом, студентська молодь повинна мати високий рівень правової культури, бути обізнаною у законодавстві, знати свої права і обов'язки, а також механізм їх забезпечення. За умови участі молоді у виборчому процесі та референдумах в Україні одним з напрямів підвищення правової культури було здійснено систему заходів, спрямованих на формування активної та свідомої поведінки громадян під час проведення виборчої кампанії та референдумів, а також підвищення інтересу громадян до питання розвитку демократії. Завдяки постійній роботі ЗМІ відбувається практичне втілення принципу гласності, проте подана інформація, на жаль, найчастіше має негативне забарвлення, гостро бракує звітної інформації про роботу правоохоронних і судових органів щодо встановлення юридичної відповідальності й застосування відповідних санкцій до осіб-правопорушників, що сприяло б запобіганню правопорушень, подоланню правового нігілізму і загальному підвищенню рівня правової культури суспільства.

Прояви правового нігілізму викликають у осіб, які отримали базові правові знання, сумніви у дієздатності вітчизняної правоохоронної системи, невпевненість у результативності суспільно-регулятивної функції права, що спричиняє зневагу пересічних громадян до системи права в цілому [2, с. 98].

Слід також погодитись з думкою І. В. Дмитрієнка, який визначає правову культуру не тільки як якісний стан правового життя суспільства, але і як якісний ступень гарантованості державою свобод і прав людини [3, с.29].

Негативні фактори ускладнюють процес реалізації викладачами правових дисциплін освітнянських і виховних функцій. Необхідна постійна системна робота з правового виховання, щоб сформувати в студентської молоді життєві принципи, засновані на впевненості у необхідності дотримання правових приписів.

Держава зобов'язана сумлінно виконувати свої правоохоронні функції повинна стати для пересічного громадянина прикладом для наслідування позитивної правової поведінки, адже молоді недостатньо просто знати юридичні права і обов'язки, їй необхідно постійно переконуватися, що правові норми, які є регулятором суспільних відносин, є непорушними, що їх слід поважати і виконувати. Держава мусить перевонати молоде покоління в тому, що в недалекому майбутньому саме на нього покладатиметься завдання розбудови правової держави, а педагоги мають прищеплювати молоді усвідомлення того, що саме від неї залежить майбутнє України. Вельми доцільним може стати проведення вищою школою виховних заходів з прищеплення розуміння важливості таких загальнолюдських цінностей, як життя, свобода, гідність.

Попри всі зазначені недоліки, вплив права на сучасну молодь залишається вагомим. Нагальною потребою українського суспільства є посилення правової освіти та правового виховання молодого покоління, подолання правового нігілізму. Адже лише молодь з високим рівнем правової свідомості та правової культури може змінити життя суспільства, майбутнє держави.

Тому, з метою розвитку в молоді правової свідомості та правової культури, важливо проводити тематичні лекції, бесіди, диспути, наукові конференції з правової тематики. Засоби масової інформації мають здійснювати інформаційне забезпечення правової освіти молоді. Завдання педагога полягає не тільки в підвищенні рівня правових знань студентства, але й у регулярному діагностуванні стану його правової культури, ступеня довіри молоді до чинних правових інститутів, характеру ставлення студентів до сучасної правової дійсності. На рівні державних органів у процесі правотворчої та правозахисної діяльності також доцільно враховувати думку української молоді, оскільки духовний максимальізм, чистота і гострота сприйняття реалій правового життя, що притаманні молодому поколінню, здатні сприяти створенню в Україні атмосфери суспільної нетерпимості до правопорушень, загальному оздоровленню національного правового простору.

Література

1. Иванников И.А. Концепция правовой культуры / И.А. Иванников // Правоведение. – 1998. – № 3. – С.12-16.
2. Осица І. Правовий нігілізм і правова культура / І.Осица // Право України. – 2001. – № 7. – С.98-101.

3. Дмитрієнко І.В. Конституційні аспекти формування правової культури в Україні у постперехідний період /І.В. Дмитрієнко // Форум права. – 2006. – № 3. – С.28-32.

УДК 316.48 (043.2)

Козарь К.І.,

студент,

Юридичний інститут,

Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Череватюк В.Б., к.і.н., доцент

ОСНОВНІ ПРИЧИНИ КОНФЛІКТІВ У ПЕДАГОГІЧНОМУ ПРОЦЕСІ

У сучасній освіті основний акцент ставиться на гуманістичній спрямованості педагогічного процесу. Це передбачає, зокрема, ставлення до студента не як до об'єкта навчання й виховання, а як до суб'єкта спілкування й потребує розвитку у студентах самостійності, самоорганізованості, здібності вступати в діалог з іншою людиною [1]. Нерідко таке спілкування стає причиною так званого "педагогічного конфлікту".

Педагогічний конфлікт – найгостріший спосіб розвитку і подолання значущих суперечностей, що виникають у взаємодії учасників педагогічного процесу (викладачів, студентів, адміністрації), який зазвичай супроводжується негативними емоціями та потребує розв'язання і гармонізації.

Першою і основною причиною педагогічних конфліктів є розподіл ресурсів. Так у всіх організаціях, незалежно від форми власності та розміру, будь то підприємство чи учбовий заклад, ресурси завжди обмежені. Час, гроші, приміщення, устаткування та ін. – все це ресурси, необхідні для виконання роботи, і, звичайно, найцінніший ресурс будь-якої організації – працюючі в ній люди. Необхідність щось розподіляти практично неминуче веде до конфліктів. Абсолютно природно, що люди завжди хочуть отримати не менше, а більше, і власні бажання завжди здаються більш обґрутованими.

Наступною причиною конфлікту, з якою ми зустрічаємося ледь не щодня є взаємозалежність. Слід відмітити, що можливість конфліктів існує скрізь, де одна людина (або група) залежить від іншої людини (або групи) у виконанні задачі.

Розглянемо дану причину на прикладі:

1) викладач може пояснити низьку якість виконання студентами практичної роботи недбайливістю працівника лабораторії, що не забезпечив належний стан приладів. Лаборант може у свою чергу пред'явити претензії викладачу оскільки устаткування було зіпсовано студентами;

2) приводить до конфліктів і сумісне вирішення задач фахівцями різної кваліфікації. В цьому випадку висококваліфіковані виконавці можуть бути незадоволені тим що їх більш слабкі колеги гальмують виконання роботи, а останні незадоволені тим, що від них вимагають неможливого. Подібні конфлікти називають конфліктами різних потенціалів.

Третя причина – відмінності в цінностях.

Учасники процесу наділяють її певним ціннісним значенням. Усвідомлення людиною ціннісного аспекту своєї роботи дозволяє їй відповісти на питання: "Навіщо?", "Заради чого?", "Що головне?". Нерідко виникаючі суперечності торкаються саме цінностей діяльності. Прихильність класичним науково-педагогічним традиціям, як і постійне прагнення до змін, пошуку нового, є необхідними умовами ефективності педагогічної діяльності. Викладачі, що тяжкіють до різних полюсів можуть бути відмінними професіоналами, можуть працювати разом і мати добре відносини. Конфлікт виникне тільки в тому випадку, якщо відмінності перешкоджатимуть взаємодії (наприклад, сумісна методична розробка), або якщо вони почнуть посягати на цінності один одного "з принципу". Цей варіант частіше зустрічається при різному статусі учасників взаємодії. Люди більш високого статусу, що мають певні владні повноваження, і коли трактують їх дуже широко, вважають, що посада дає їм право нав'язувати іншим цінності.

Поряд з третьою причиною виникнення конфліктів слід виділити таку причину як відмінності в цілях. Групи усередині організації і окремі люди, як відомо, можуть переслідувати власну мету, не співпадаючу з метою інших учасників взаємодії. Вірогідність конфлікту мети зростає при необхідності організаційних змін, зокрема, у зв'язку зі зміною потреб суспільства. Наприклад, зараз багато учбових закладів вимушенні переглядати цілі відповідно до нової системи освіти. За часів змін, природно, збільшується і вірогідність виникнення ціннісних конфліктів.

Проте, коли цілі у людей однакові, вони все ще не застраховані від конфліктів, оскільки скільки є людей, стільки є різних думок щодо способу досягнення цілі. Учасники спільноти діяльності можуть мати відмінні погляди на шляхи і способи досягнення загальної мети. На-